

Trocha té Francie nikoho nezabije (str. 1 aj) **3. 12. 2009**

pÚvodní slovo / Francouzi tohoto čísla * KdyKdoKdeJak (a) Proč / Mareš, Martenek, Bobík, Pendrek, Naši a Kapřík * Z Francie / Bosc, Tetsu, Sempé, Saxofony * ČUK / Bude

e-GAG

schůze „vejborů“ * Malý slovník katalogů / „PR-2009“ jako všepolská „Roponioska“ 2009 * Z pošty / Hajizadeh, Amorim, Dwořák, Eschka, Mikulecký * Do archivu / Francie - matka satirických časopisů (s ukázkami) * Dokumenty / Famyzdat - těžké téma; Punal ve Španělsku o Písku * Z Polska / Teatr, Eryki, Kozielki, Tobola,

Jaja * Ze světa / Francie, Írán * Komiks-News #136 * Výsledky / Kolumbie, Mexiko * Propozice / Belgie, Egypt * Zemřel / Jaromír Hořec * Příloha: Výstava Káji Saudka * [Kalendárium](#)

Týdeník České unie karikaturistů * VII. ročník * (Zprávy ČUK č. 357) <http://cuk.dreamworx.cz>

Číslo 09 / 49

OBRAZKY: BOSC, TETSU, BLACHON, BRIDENNE, SAMSON, DAUMIER, GRANDJOUAN, HAJNOS, FEFÍK, MARTENEK, FRACKIEWICZ, KOLACZEK

pÚvodní slovo *Ivana Hanouska*

Starého psa novým kouskům nenaučíš,

praví cosi jako přísloví, ale já si tu nyní dovoluji smysl této známé poučky obrátit. Možná, že budete souhlasit, když si troufneme tvrdit, že by se naopak kouskům starých psů mohli ti noví - a ještě rádi - učit. **Pár starých kousků** - zde v podobě pár kreslených vtípů od autorů, jejichž tvorba vrcholila před půl stoletím - si vám dovoluji nabídnout. Jsou to obrázky víceméně bez slov, o nichž si myslím, že by **novým cartoonistům** (a to nejen českým) mohly pomoci v orientaci, jaký kdysi byl a stále ještě může být výtvarný humor. A tím myslím, že nemusí **diváko-čtenáře** přimět k hlasitému hulákání nad odvahou veřejně publikovaného sprostého slova či obrázku, ale může dokázat víc.

Vtípem je nápad!
Autor přece může mít i vyšší ambice - chtít na cosi upozornit, něčeho vážnějšího a třeba i složitějšího si jednoduchou formou povšimnout a vtípným, neboť nápaditým způsobem nám to předložit. Jde obvykle o zkratku. Její vymyšlení a provedení vůbec nemusí být krátké, může trvat pěkně dlouho. Ale ani její pochopení či strávení nemusí být zrovna rychlé. Výhoda opravdu dobrého fóru je v tom, že v prvním plánu uspokojí každého, kdo má jen špetku smyslu pro humor bez berliček slovního doprovodu. Ale ve druhém plánu, tak jako každé „krásné umění“ mu dá něco navíc - buď pěkný zážitek z atmosféry a kreslířské bravury autora, anebo důvod k delšímu zamyšlení.

ho fóru je v tom, že v prvním plánu uspokojí každého, kdo má jen špetku smyslu pro humor bez berliček slovního doprovodu. Ale ve druhém plánu, tak jako každé „krásné umění“ mu dá něco navíc - buď pěkný zážitek z atmosféry a kreslířské bravury autora, anebo důvod k delšímu zamyšlení.

Třeba nad tím, zda nemá kreslíř pravdu, když tu kterou situaci, nebo svůj (náš) život vidí právě takhle. Anebo obojí - jak umělecký zážitek, tak „filosofickou“ nadstavbu.

Starého cirkusového koně asi jen těžko kdo přesvědčí že se nemusí pást jen v obvodu daném kruhovým šapitó. Ale mladý hřebeček by to svést mohl. Stačí mu jen ukázat, že to jde, že se to smí - a snad, že to za to stojí.

Vymaňme se z kruhu, že všichni čtenáři a diváci jsou stejně houpí a že je pobavíme jen buranským humorem.

Ať si ti, kterým to k životu stačí, koukají na své veselé TV programy a listují si ve svých veselých časopisech.

Naší povinností je přinášet mladým kreslířům svědectví o tom, že lze i jinak. Po tomto čísle jsme rozprostřeli pár vtipů od francouzských karikaturistů, kteří ve své době patřili k hvězdám, měli miliónové publikum ve velkých magazínech a nadchli desetitisíce kupců jejich sbírek v Evropě i v Americe.

Jejich stručné vizitky najdete dále v tomto GAGu, kam jsme též zařadili i pár ukázek ze současné produkce tvůrců ze země galského kohouta. Časům Hara-Kiri sice už odzvonilo, ze sexuálního revolucionáře Siného se stal staříček Maurice Sinet, ale jejich památka budiž vzpomínána s úctou. Konečně: i nám starším taková „oprašovací“ lekce kvalitního francouzského humoru 60. a 70. let může být v lecčems užitečná... (ih) Kresba: **Bosc**

Kniha / [Koncert vtipů na jedno téma: Saxofon](#)

Nedávno jsme narazili na informaci o už pár let starém, ale svým způsobem originálním albu vtipů s názvem **Jazz**, do něhož přispěli tři karikaturisté z Francie - **Roger Blachon**, **Michel Bridenne** a **Samson**. Více o tom na webu - klikni na: [Jazz - by Blachon, Bridenne and Samson](#) (kde si lze k listování pustit příslušnou hudbu!).

A jak jde saxofon dohromady s cartoons? V excelentní „*Jazz cartoon book*“ to nejsou tři muzikanti, ale tři karikaturisté, kteří předvádějí pěkný koncert na své jen zdánlivě nezvučné nádobíčko. A jak říká vydavatel: *Je to moc pěkný dárek pro vašeho jazzového přítele či muzikanta!* (r)

Francie a cartoons: Chaval, Mose, Gourmelin, Serre, Bosc ... to byly největší postavy černého kresleného humoru své doby... V lednu 1968 spáchal sebevraždu první z nich. Počátkem května 1973 poslední z nich. Boscovi ještě nebylo 50 let. Zastřelil se ve svém hotelovém apartmá v lázeňském městě Antibes. Měl u sebe karabinu Ruger a 20 nábojů Magnum 44. V článku „**J. M. Bosc - génius humoru**“ autor *J. Durand* tuto kapitolu ze života autora nazval prostě „**Bam!**“ Slavný redaktor a cartoonista **Wolinski** o tom v r. 1973 napsal do **Charlie Hebdo**; přidal jeden „pokračovací“ obrázek. Vybíral tak z žánru, v němž se Boscovo mistrovství projevovalo snad nejvíc. V příběhu hraje roli i zbraň. Hraje v něm i žena (tedy ženy).

Více o Boscovi (+ ukázkou) najdete dále v čísle! (str.16)

Do vašich arch(L)ívů / Tip na zimní večery - Rozehřejí vás Francouzi?

Chcete-li se ponořit do dávných časů, kdy stánky s novinami zářily kreslenými veselými obrázky jako vánoční stromky na Štědrý den, zkuste kliknout na **La revue satirique illustrée** neboli na adresu: <http://www.caricaturesetcaricature.com/article-13320012.html>, kde se jistý historik vydal na výpravu proti toku dějin. I když je vše psáno francouzsky (**Raymond Bachollet** je holt Francouz!), už jen obrázky, kterými svůj výklad provází, stojí za omrknutí. Karikaturista **Grandjean** v **Le Rire** č. 406 z 16. 8. 1902 nakreslil a vybravil vzhled takové trafiky (**viz obr.dole!**)

Celý článek je o satirickém ilustrovaném tisku ve Francii až do 20. století, který jmenovaný pán sbíral a podrobil podrobnému studiu a pak publikoval v „**Le Collectionneur Français**“ v letech 1979 až 2002. Nechybí tu grafika od Daumiera (**viz obr.** na příští straně!) „**Un paricide**“ z „**Le Charivari**“ 16. 4. 1850.), kde se na svobodný tisk chystá muž s klackem - evidentně politik. Promenují se tak před námi názvy dávných populárních a názorutvorných

periodik, těch, co dávaly hlavní místo humoru a satíře: *«L'Assiette au beurre»*, *«Le Courrier français»*, *«Le Gil Blas illustré»*, *«La Caricature»* či „*Le Courrier français*“ z r.1898. Samozřejmě tu hraje prim slavný „*Smích*“ neboli *«Le Rire»* - na obrázku od autora jménem *Abel Faivre*, je titulní list čísla z r. 1898 (viz obr.!).

A když už budete na tomto webu, můžete se rozkouknout kolem na dalších stranách a adresách, kde jsou zajímavé sbírky vtipů na typicky francouzské motivy „Marianne“ - symbol Francie a Revoluce **Marianne dans la caricature** , ale i témata internacionálnější jako třeba sbírka obrázků na téma **cenzy** (viz tři ukázky s cenzorskými nůžkami na papír **na úvodním obrázku!**) a také sbírky legračních pohlednic, plakátů a dalších sběratelských oborů na podkladu karikatury!

A také odkazy na další prameny, články, této oblasti se věnující. Kupř.: *Les Mœurs et la caricature en France*, Librairie illustrée, 1888. - *L'Art du rire et la caricature*, Librairies-Imprime-ries réunies, vers 1895. - *La Presse satirique illustrée entre 1860 et 1890*, Institut de Presse, 1956. - J. Lethève, *La Caricature et la Presse sous la IIIe République*, Armand Colin, 1961.

Pramen: <http://www.caricadoc.com/article-27819751.html> - to vysvětluje ten divný nápis, který narušuje námi svrchu použité „anticenzorní“ obrázky, aby se jimi nikdo jiný nemohl vytahovat!

(Poláci jsou někdy nazýváni „Francouzi východu“ a tak nyní přejdeme naprosto nenásilně od Eiffelovky rovnou do Polska...)

Polský „Eryk“ udělen za projekt pod „Eiffelovkou“

Zmenšená „Tour de Eiffel“, týčící se do výšky 36 metrů uprostřed Poznaně, připomínala účastníkům velkého evropského humoristického festivalu s názvem „Koziolki“, že patronát nad akcí měla ambasáda Francie. Jak víme z e-GAGů, projekt měl úspěch a

letos právě za něj získali jednak **Dariusz Łabędzki**, jednak *Fundacja Satyry Europejskiej* „*Koziolki*“, „*Eryka*“. To je nejvyšší ocenění udělované polským SPAKem - tedy tamním ČUKem. Což je vlastně něco jako u nás „Řád bílého opa“. Vedle spousty jiných humorných žánrů totiž název **Kozielky** nesla i mezinárodní soutěž pro evropské autory **cartoons**. Poznaň se uchází o titul „*Město evropské kultury 2012*“ a záštitu nad událostí měl sám primátor města. **Dariusz Łabędzki**, který projevil velkou radost, svěřil místním novinám, že - povzbuzen tímto oceněním - uvažuje o dalším ročníku v Poznani v r. 2010 - tentokrát **pod Koloseem!** (r)

Malý slovník katalogů / „R-2009“ - jako polská „**Ropionoska 2009**“

Málokdy se člověk setká s tak „vymakaným“, „vykoumaným“ či „vychytaným“ katalogem soutěže, jako v případě Ropionosky z letošního ročníku této soutěže v polské Gorlici. A to jde prosím o událost jen čistě národní, tedy „ogolnopolskou“, v níž ropná nosnice snáší svá černá „jaja“ pouze domácím „rysovníkům“.

Dokud jsem neměl v rukou katalog, mohl jsem si o názvu a úrovni soutěže myslet cokoliv, dle úryvků z doslechu anebo díky informacím „z druhé ruky“. Nyní už naštěstí mohu vydat bližší svědectví. Ne sice přímo z „místa činu“, ale díky katalogu přímo pod nosem jsem „v obraze“ - a jde o obraz namalovaný hlavní postavou projektu **Bartolomiejem Belniakem** v pěkných a zřetelných barvách. Belniak je uveden jako autor nápadu (úmyslu), názvu, loga a také maskota (černé pipky) soutěžně-výstavního projektu. Je také otcem a tvůrcem katalogu. Takže na ostatní zbývá, co do chvály, málo. Jmenujme tedy aspoň toho, kdo to všechno zřejmě platí: „Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S. A.“ Samozřejmě se zasloužily i krajský úřad a městský úřad v Gorlici. Zde stojí i budova, kde se výstavy konají - „*Dom Polsko-Słowacki Dušana Jurkoviča*“ (Teď si musím přisadit něco z Prahy - na obecné škole mne koncem 40. let učil zpěv jeho syn, později slavný madrigalista od M. Venhody)

Katalog vypadá širší než vyšší a taky je (po změření: 22 + 21 cm) a je neobvykle, svým stylem pěkně jednotně graficky vyveden.

Používá se tu jakoby razítkové písmo v negativech na jako by z perforovaného bloku vytrhaných listech. Převažuje sice podkladová šedá a samozřejmě ropně černá, ale katalog je plně barevný. Přesto nepůsobí křiklavě laciným dojmem. Jednotlivým prvkem je autorův slepičí maskot s rolničkami na hřebínku, snášející „oil“ v soudcích místo vajec.

Ceny se nazývají „Jaja“ a udělují se Velké a malé - mimo to ještě čestná uznání. Přehledná listina vítězů sice chybí, ale oceněné vtipy, které se na pouhých 32 (neočíslovaných) stránkách dají celkem lehce vyhledat, jsou příslušně „orazítkovány“. Autoři zastoupení v katalogu jdou abecedně po sobě od Biskupského až k Suskimu, pak následují ještě 4 stránky věnované příspěvkům juniorů. V celém svazku je na jedné straně obvykle jeden vtip; výjimečně dva, tři obrázky od jednoho autora.

Celkem jsem uvnitř napočítal 27 jmen autorů. Nablýskaná obálka je na tlustším kartonu (co bychom u našich katalogů někdy dali za obálku i na tom tenčím papíru, na kterém „ropnioska“ vysedává uvnitř sešitu). O celkem volném přístupu jury k danému ropnému tématu svědčí třeba povedený portrét ropného Putina na zadní straně obálky od *Jaroslawa Talarskiho* - ten byl oceněn na předchozím ročníku *Ropniosky 2008*.

Kresba nahoře:
Zbigniew Kolaczek - laureát ceny Wielkie Jajo!

Kresby dole:
Jacek Frackiewicz - laureát ceny Duże Jajo!

Jména autorů:
 Biskupski,
 Cebula H.,
 Chwalek,
 Czechowski,
 Dabrowski,
 Frackiewicz,
 Gliwa,
 Graczyk,
 Hajnos,
 Kolaczek,
 Kosciesza,
 Krotos,
 Kuczyński,
 Lipecki,
 Lizoň,
 Luczyński,
 Niewiadowski,
 Ogiński,
 Piszczako,
 Stanczyk,
 Strelczyk,
 Surma,
 Suski.
 (děti: Tajak T., Cebula H.,
 Czub, Tajak A.)

Pět tu další slova chvály na zmíněný katalog už by bylo asi pověstným nošením vajec do kukaně. Proto na závěr jen připomenou, že na obálce díla, kromě *punktu* základních údajů o „3. ročníku operace Rop-nioska, srpen - září 2009“, je uvedeno označení „PŘÍSNĚ FAJNĚ!“ Ještě: to „f“ místo „t“ není chyba přehlédnutá korektorkou. Ani mi to nesmrdí přehnanou samochválou... (ih)

Kresba vpravo: Mirosław Hajnos

Autoři z tuctu zemí obeslali polské Jaja z Mikolaja!

Turek i Armén, Argentinec i Brazilec, Rus či Italka... Už tucet zemí má na seznamu účastníků polský pořadatel...

A Mikuláš už klepe svou berlou na dveře...!

ČUK / Předsednictvo se schází

Poslední letošní schůze předsednictva České unie karikaturistů (a první v novém složení) se koná ve středu **16. prosince** v útulném kvelbu „U Dostálů“ na Pankráci. Začátek v **16 hodin** - předem ohlášené návštěvy členstva jsou, jako vždy, vítány. (G)

Politicky korektní pejsek Mareše v Třebíči:

Autor narazil s **Jiřím Paroubkem** - musel změnit pozvánku na vernisáž výstavy svých politických karikatur. Kreslíř **Štěpán Mareš** zahájil 16. 11. v předvečer listopadových událostí v tradičně silně komunistické **Třebíči** svou výstavu, opět po deseti letech. S karikaturou **Jiřího Paroubka** v navržené pozvánce však tvrdě narazil. Pořádající **městské kulturní středisko** původní pozvánku na vernisáž stoplo s tím, že je politicky neko-rektní. **Mareš** na ni nakonec místo *nevyváženého* politika ČSSD nakreslil stranicky **neutrálního pejsánka v kloboučku** - viz obr. (16. 11. - zaslal J. K.)

Pendreky o týden později

Kobra je opět ve své oblíbené nemocnici, tentokrát s anémií. Proto bude vernisáž dalšího Salonu kresleného humoru až **v úterý 8.12.** Půjde o již anonco-vanou výstavu **"Od pendreku k pendreku"**, která se do pražského Klubu Mánes přesune z Jindřichova Hradce. Vernisáž proběhne jako obvykle od 17 hodin. (jk)

Martenkovy veselé čuň-karty

Nakladatelství **Inpress** (www.inpress.cz) vydalo sérii pohlednic, nakresle-ných **Slávou Martenkem**, českobudějovickým kole-gou. Při své vzácné náv-štěvě v Praze u příležitosti valné hromady ČUK se e-GAGu pochlubil pár vzor-ky, z nichž jsme vzhledem k útloucnosti našich čle-nek vybrali raději ten nej-méně „neslušný“ (viz obr. vedle).

Naši na niemodlinském Karpikovi!

Ještě jedna zpráva z Polska - jména účastníků polského **Karpika** z řad členů ČUKu: **Ivana Valocká** a pánové (abecedně) **Oldřich Hejzlar, Miroslav Král Český, Roman Kubec, Lubomír Lichý, Miroslav Mrázek, Jiří Novák.**

Prasečí Bobík do prvomájového průvodu nemusel...

„Když náklad **Čtyřlístku** raketově stoupal, narazili jsme. Na-kladatelství **Orbis**, které ho vydávalo, mělo přidělen určitý počet tun papíru. Museli povinně vydávat spisy **Lenina, Marxe** a dalších a najednou jim kvůli nám začal na tato díla papír scházet,“ vzpomíná na kritické okamžiky brzy po zrodu (1969) komiksového **Čtyřlístku** **Jaroslav Němeček** v rozhovoru pro měsíčník **„Praha2.cz“** č. 9. Dětský komiksový sešit se z 20 tisíc vyhoupl až na 220 tisíc - ne voltů v síti, ale nákladu v trafikách. Druhá krize nastala začátkem 90. let, po nástupu zahraniční seriálové konkurence do ČR. Dnes vychází v sou-kromém nakladatelství o 6 zaměstnancích a ti se chystají už na 500. číslo a také do filmu! (rj)

Z Polska / Teatr + Eryki

Slavnostní ráz mělo letošní předávání polských nejvyšších ocenění za tvorbu cartoons (rysunek satyryczny). Ve varšavském divadle *Rampa* se v neděli večer 15. 11. konala vernisáž výstavy nejlepších prací z všepolské soutěže karikaturistů na téma „*Teatr*“ spojená s představením muzikálu „*Oskary, Oskary... aneb písničky se soškou*“. Na vernisáž dorazila řada hostů a cartoonistů z různých polských krajů, vystavující autoři a laureáti cen. Souběžně byla otevřena i výstava *Andrzeje Mleczki* a prací dalších autorů, portrétujících divadelní herce. Akci doprovodil velký katalog vydaný k výstavě a soutěži.

Slavnost vyvrcholila udělením cen vítězům soutěže (viz GAG č. 44 a č. 49 - str. 12) a ještě udílením nejvýznamnějšího polského ocenění: **Eryků** v podobě trofejí (viz obr. vlevo) v podobě plastických podobizen **Eryka Lipińskiego**, slavného polského karikaturisty a zakladatele varšavského *Muzea karykatury*.

Letos získali **velkého Eryka**:

posmrtně **Jerzy Flisak** – za celoživotní dílo; **Dariusz Łabędzki** a **Fundacja Satyry Europejskiej „Koziołki”**, za organizování mezinárodního humoristického festivalu „*Koziołki*“ v **Lodži**.

Malého Eryka obdrželi:

Muzeum Archeologiczne w Biskupinie – za pořádání Plenérů pro polské karikaturisty; **Ryszard Błażyński** – za mnoholeté organizování mezinárodních soutěží v **Zielonej Górze a v Koźuchowie**.

Na obrázku nahoře: pozvánka na slavnost od **Witka Mysyrowicze**

Na snímku vlevo: **Čtyřlenný šik „Eryků“** je v pozoru - připravený na předávání letošních trofejí (dva velké a dva malé)

Krzysztof Tobola kreslil sportovce

Od 7. 11. 2009 visí v kavárně „*Trops*“ ve sportovní hale v **Ketrzynu** výstava **Krzysztofa Toboly** (1963-2008). Výstava zahrnuje portréty sportovců, které autor kreslil v letech 2000 -2007. Kurátorem výstavy je M. Krzyskow (sdružení „*Art-spiracja*“) v Olštýně.

Tobola (viz obr.) zemřel 9. 6. 2008 nedaleko českého Náchoda v *Duszniki Zdroj*. Absolvoval výtvarnou školu v **O-pole** a byl členem **SPAKu**. Kreslil do časopisů: „*Dobry humor*“, „*Policie News*“, „*No*“, „*Super Express*“ Na kresbě vlevo: **Adam Malysz**. (r)

Ze světa / Írán

2 našinci v Teheránu

Roman Kubec a Miroslav Mrázek, jako jediní členové ČUKu, se vydali do boje s tisícovkou a dvěma sty soupeři, jejichž jména, přestože vysazená tím nejmenším možným písmem, zaplnila 6. až 7. stránku oficiálního

bulletinu (formát A4) vydaného pořadatelem k tamnímu 9. bienále cartoons. Jen íránských „karikaturistů“ usiluje o GP + 8000,- USD i o dalších 12 cen ve 4 kategoriích na šest set! Následují, co do počtu prací, Turci (63), Číňani (55) a Brazilci (46). Mezi šesticí Slováků je zajímavé jméno **Radko Oketič**. Posoudit 4235 prací - to je oříšek pro porotu, v níž jsou i 4 cizinci. Vybrat z toho kvanta 700 děl pro výstavu je fuška. S počtem autorů z 91 zemí se v úvodu pořadatelé pyšní, že mají historicky největší soutěž na světě. Je to jistě zajímavý ohlas na výzvu k bojkotu této mezinárodní vizitky nedemokratického íránského státu, věznického mj. též karikaturistu. I při všech našich zkušenostech s dlouholetou totalitou v ČSSR lze ze snímků (**viz obr.!**) jen těžko posoudit, zda si lidé z místní kulturní obce na takové povolené „satirické“ akce chodí „zaprotestovat“, odfouknout od stálého tlaku klerikálního režimu anebo zda jde pouze o jeho tzv. „přisluhovače“...

Výsledky z Teheránu bychom měli získat brzy; na plakátech stojí, že bienále probíhá **od 22. 11. do 16. 12. 2009**. Fotky ze zahájení jsou na: <http://www.irancartoon.com>. A tam také najdete odkaz na Bulletin č. 1 se zmíněným nekonečným seznamem všech participantů. (G)

Z Francie / Hraný Sempé

Na plátna kin přichází hraný film o malém Mikulášovi, titulní postavě knih Mikulášovy patálie, s nimiž vyrostly i generace českých dětí. Film s názvem **Le petit Nicolas** (Malý Mikuláš) režíroval **Laurent Tirard**. Snímek trvající půldruhé hodiny se poněkud vzdaluje knižní předloze autora příběhů **Reného Goscinyho** a kreslíře **Jeana-Jacquesa Sempého**. Film začíná zápletkou kolem přírůstkem do Mikulášovy rodiny a osmiletý chlapec tone v obavách, zda ho rodiče neopustí v hlubokém lese jako Palečka.

Dědička práv **Anne Goscinyová**, dcera spisovatele **Reného Goscinyho**, nikdy nechtěla dát povolení ke zfilmování knihy. Knížky o Mikulášovi mají ve Francii neuvěřitelný úspěch. Prodal se stovky tisíc výtisků, takže se vlastně jen čekalo, kdy přijde zajímavý scénář. Režisér Goscinyovou přesvědčil a film je na světě. Je to vůbec poprvé, kdy vznikl hraný snímek. Výběr představitele hlavního hrdiny byl docela dramatický. Z konkurzu vyšli adepti dva. Režisér začal točit s prvním z nich, ale po čtrnácti dnech zjistil, že to není ono, a postavu Mikuláše přeoobsadil!

"Myslím si, že se jedná o velice jemný, milý film s mírně nostalgickým humorem. Vypovídá o době, která už neexistuje. Když jsem dělal rozhovory s lidmi okolo tohoto filmu, tak mi prozradili, že je na něm přitažlivé také to, že vypráví o době, kdy se lidé sice hádali, ale nerozváděli. Autor kouzelných ilustrací Sempé prohlásil, že ty příběhy jsou pro tatínky, kteří mají děti, a zároveň jsou pro děti, které mají tatínky. To by mohlo vysvětlit, proč jsou Mikulášovy patálie tak populární," uvedl pro ČT24 Jan Šmíd.

Na www.youtube.com lze přehrát dvouminutovou anonci: **Le Petit Nicolas - Film Annonce**

Z (mezinárodní) pošty / Dwořák; Amorim; Hajizadeh, Eschka, Mikulecký...

Ad GAG č. 09-47: Neprakta o Švandovi...

Zaujala mě příloha o Švandovi, zaslal jsem ji i synům. Jinak Neprakta trochu degraduje krajské vydavatelství Havlíčkův Brod. Do chvilkové proslulosti ho vytáhl nadregionální redaktor Čábela, který měl styky, přehled a nos na objevování talentů (zmizel pak v Praze) a komunisti tomu tady samozřejmě zatli brzy tipec (tady byli nejhorší, podle vzoru papežštější než papež či poturčenec horší Turka). Jinak brodská tiskárna (hlavně knížek) je stále jedna z největších v Česku a brodský podzimní knižní veletrh už je také pojem. Ale provinčnosti (slámy z bot) se úplně nezbavili, další Čábela se už neobjevil, (a kdyby, nejspíše by mu dnes zas naházeli klacky pod nohy zas jiní)...

Zdraví **Olda Dwořák**, Havlíčkův Brod

Ad GAG č. 09-47: Amorim a jeho vtipy o humoru...

Hi, dear Ivan! How are you?! Many thanks to publish my cartoons on e-GAG! It's a honor for me, as you know :-). All the bests

Your brazilian friend **Amorim**

Ad GAG č. 09-47: Ukázkové číslo GAGu v pdf

Sent: Tuesday, November 24, 2009 5:24 PM

Drahý pane Ivane Hanousku,

nejdříve mi dovoluete Vás pozdravit. I když jsme si po nějaký čas nepsali, buďte si jist, že si Vás pamatujeme a vážíme si Vás.

Rád bych Vám vyjádřil můj dík za to, že jste se v magazínu Gag zmínil o naší knížce. Velice si ceníme Vaší pozornosti a přátelských vztahů.

Jménem svým a jménem všech azerbajdžanských karikaturistů Vám děkujeme za vše, co jste pro nás udělal. Jsme ochotní dále spolupracovat a pokračovat v našich přátelských vztazích.

Se srdečným pozdravem

Bayram Hajizadeh, president Unie azerbajdžanských cartoonistů

Ad GAG č. 09-46: Hiršal k našemu Betlému

Co se týče nového formátu našeho velmi oblíbeného Gagu, docela mi vyhovuje, je přehlednější a líp si mohu spočítat kolik to bude stránek atp., takže patřím mezi ty souhlasné, i když původní verze mi také šla dobře.

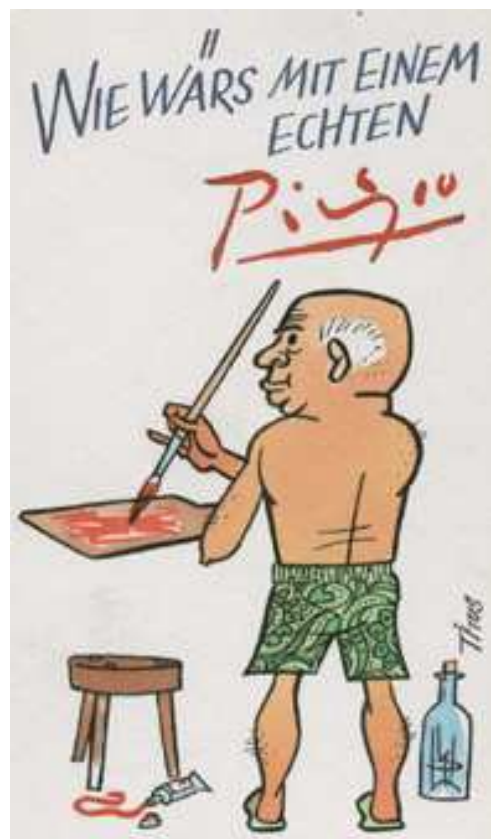
Ještě bych se také chtěl vyjádřit k tolik očekávanému betlému! Koštýřovi beze sporu patří dík, že při tom nedostatku času, který má, to dovedl alespoň do prototypové ukázky na V.H. - ale bohužel to, co se čekalo, to není! Snad nejlepší na tom všem bylo to tajuplné peklo a je otázka zda by místo betlému, který měl dle původního záměru představit všechny členy ČUK, nikoliv jen náhodný výběr, který „se tam vešel“, se nemělo uvažovat o sestavení Čukáckého pekla, ale bez ohledu na zásluhy či hříchy jednotlivých členů! Pochopitelně ve větším formátu, neboť k tomuto konečnému sídlišti jistě má většina z nás blíže, než tam nahoru!

Jiří Mikulecký, Litomyšl

Ahoj kolego, přišlo v pořádku, díky.

Julius Eschka, Berlín*)

*) dlouholetý člen ČUKu ("viz: obr. vpravo!")

Encyklopedické heslo Fámyzdat – tiskový orgán Výboru pro veselejší stávkou (VVS), první po revoluci vzniklý a zaniklý deník. První číslo vyšlo 27. listopadu 1989 a v sedmi dnech následovalo dalších sedm čísel. V tiráži jsou jakožto redakční rada uvedeni: Vilas, Fefík, Švarckopf a pod přezdívkami Radko Kubičko, Martin Ondráček, Čeněk Lorenc, Vašek Barčuška, Stely Červinka a Martin Vacek, na přípravě čísel se však podílí celá řada dalších. (F)

Dokument / Slovo Ivana Hanouska k výstavě „20 let Fámyzdatu“ ve V. Šenově

Těžké téma: FÁMYZDAT

Jako historický zdroj je Fámyzdat neobyčejně cenný. Každým rokem však ubývá šedých buněk těm několika mozkům, které by důležitá sdělení „samizdatového“ dokumentu byly schopny interpretovat.

Už sám název **FÁMYZDAT** (s tím podivně, ale typicky česky přikrčeným **Á**)! Už dnes existuje několik odlišných výkladů - a to od těch starých krásných časů uplynulo nepatrných dvacet let. Věděli jste, že ta čárka nad „A“ je ve skutečnosti obušek, znak policejní brutality? Generální tajemník redakce Fámyzdatu *Karel Bývalý*, ani pozdější šéfredaktoři *Zdeněk Dolení* či *Jéé Kojzar* se v tomto neshodnou.

Místo v té době všem srozumitelného podtitulku „*Proletáři všech zemí, spojte se!*“ přichází mladí lidé z novinářské fakulty se zašifrovaným poselstvím „*Víra ve fámy - důvěra v leže*“. Každé z těch slov je kontroverzní a dohromady jsou doslova kontraproduktivní. *Víra? Důvěra?* A ještě, pěkně prosím, *v leže?* Někteří současní znalci v seskupení uvedených slov vidí zednářskou šifru, jiní tradiční projev intelektuální (čti zbabělé) pasivity. Té, kterou při dnešních oslavách hrdinných listopadových studentů jen málokdo vzpomene.

Samotný titul by zasluhoval magisterskou a ve spojení s podtitulkem pak také rigorózní práci na některé z osvědčených soukromých univerzit. (Vyprošuji si, aby tento text byl uveden mezi citovanými prameny). A kdo stál za vydavatelem, v tiráži uváděným *Výborem za veselejší stávkou?* Další doktorát!

Už nyní, po dvou desetiletích lze některým materiálům stěžejně rozumět - tak jsou spjaty s dobou či konkrétním dnem vydání. Některá jména, jako *Rumburak*, *Štrougal*, *Mrazík*, *Jakeš*, *Dlouhé Bidlo*, mají stále jistou vypovídací hodnotu - jiná však u dnešních dvaadvacíťáctníků, což jsou plus minus tvůrci jmenovaného listu, už počínají narážet na nedostatečnou kapacitu paměti: *Synková*, *Urbánek*, *Bůh*, *Zavadil*, *Twiggi*, *Batrla*, *Ampler*, *Huščava*. Ti všichni společně ovšem vytvářejí komplexní, byť spíš jen pražský obraz doby, který v podání Fámyzdatu vypadá jako zmatený bordel ve chvíli, kdy ho opustila *bordelmamá*.

Navíc převedený do grafické podoby schizofrenickým jehovistou. Člověka někdy, při listování těmi chaoticky po stránkách poházenými příspěvky napadá, zda *major Zeman*, jenž se v redakci zodpovídal za technickou stránku, měl vůbec za sebou první ročník fakulty FSVŽ UK. Pokud pamatuji, tak *major Hladký* přednášel grafickou úpravu periodik hned od prvního semestru. Už dnes však našince napadne, proč si ve *wordu* nezvolili čistší a praktičtější font než *Courier New* a nelámali časopis na tři sloupce. Tisk na *laserovém printeru* by listu též víc svědčil.

S takovými otázkami se potýká při hodnocení prvních osmi čísel *Fámyzdatu* už dnes recenzent, jenž byl nedaleko dění, blízko svou profesí - a klima doby si vybavuje. Nyní si představme, že se sebrané ročníky dostanou pod ruku vědci po sto letech (bylo by to daleko horší, než když jsem se kdysi snažil pochopit politické souvislosti vtípů v prvorepublikovém satirickém „*Trnu*“). Musel by časopis označit za - následoval by moderní ekvivalent současného slova „*hustý*“. Rozumět by mu však nemohl vůbec; anebo by mu porozuměl špatně. Pozoruhodná změť správných i lživých údajů, pravých i imaginárních postav a institucí, vážných i komických vět, chytrého i hloupého humoru, původní fabulace i převzaté lidové tvořivosti, textových a grafických žánrů, fotek „*na péro*“ i karikatur - to bez pracného srovnávání s ostatním pramenným materiálem doby absolutně nepovede k porozumění obsahu a významu revolučního studentského periodika z konce roku 1989. Už dnes toho budoucího historika, který si *Fámyzdat* vybere za předmět svého bádání, můžeme za výsledek s klidem navrhnout na „*Kyselou prdel*“ udělovanou současným měsíčníkem „**Sorry**“. To je ten časopis, jehož šéfredaktor **Fefík** (snad z laciného sentimentu, pro něj tak typického) nechává *Fámyzdat* dožívat na své prostřední farmě, tak jako *Chaloupka* svého *Koroka* a *Váňa* milovaného *Železníka*.

Když už jsme se zmínili o *Sorry*: velkou pomocí pro zmíněného nešťastníka by byly pradolouhé „*Dějiny Fámyzdatu*“, které tu na pokračování tiskl v letech 1999/2000 právě *Fefík*. Dozvěděli by se třeba, že student žurnalistiky *Pavel Žáček*, zvaný *Pažout*, vyhlásil legendární studentskou stávkou pod ocasem svatováclavského koně proto, že měl mít v pondělí referát do školy a ještě ho nezačal psát:

„*Mejstřík četl prohlášení, že studenti AMU vstupují do stávky! Všichni nadšeně aplaudovali. Nastala pauza. - A fakulta žurnalistiky vstupuje taky do stávky! - zařval do nastalého ticha Pažout. Bouřlivý potlesk. Překvapeně jsme se podívali na Pažouta.*

Když jsem po půlhodině přišel domů, Svobodná Evropa to už rozhlásila. A Pažout ten referát nikdy neudělal.“

A teď se všijte do kůže badatele z počátku příštího století. Opravdu takto kráčely dějiny? Anebo to byla jen další *Fefíkova Fáma*?

Ivan Hanousek (autor je novinář a teoretik humoru)

Kresba: Originál „*AhojFefík 89*“

Za Jaromírem Hořcem

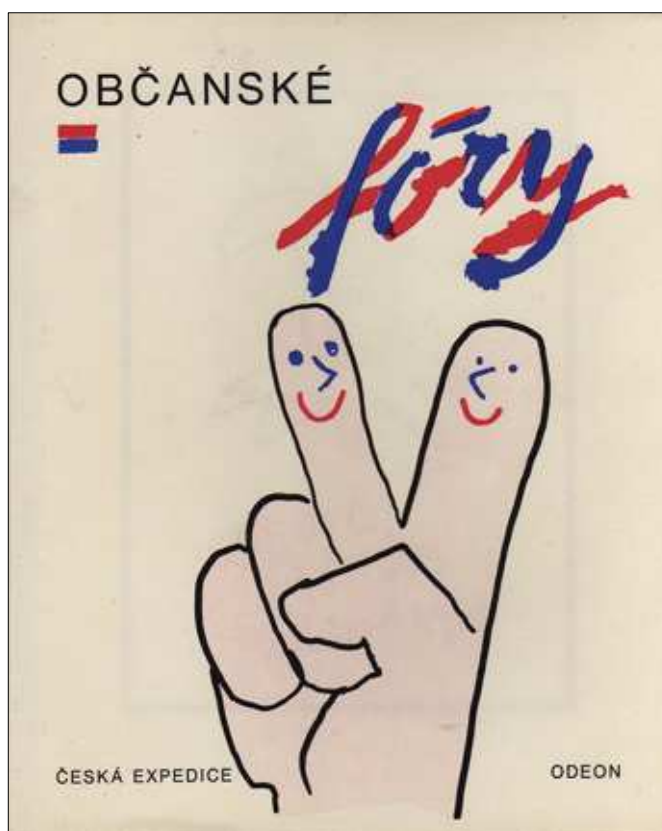
Zemřel básník, zakladatel Mladé Fronty a České expedice

Ve věku nedožitých **88 let v neděli 22. 11.** po krátké nemoci zemřel básník, novinář a historik **Jaromír Hořec**. Hořec, vlastním jménem *Jaromír Halbhuber*, se narodil 18. prosince 1921 v Chustu v tehdejší Podkarpatské Rusi. Autor řady básnických sbírek, v roce 1945 jeden ze zakladatelů deníku *Mladá fronta* (do roku 1950 jako šéfredaktor a ředitel stejnojmenného nakladatelství) byl také textařem jazzové a taneční hudby. Písníčky *Dva modré balónky*, *Docela všední obyčejný den*, *Nedělní vláček* či *Barborka zlidověly*, jejich interprety byli Josef Zíma, Vlasta Průchová a Waldemar Matuška.

Hořec byl od roku 1965 pedagogem na fakultě sociálních věd a publicistiky, kde současně působil jako šéfredaktor čtrnáctideníku *Universita Karlova*. Zde pracovali jako redaktoři kupř. *Jan Kavan* a pak *Ivan Hanousek* - počátkem roku 1969 vyšla UK ve velikém nákladu jako zvláštní číslo k pohřbu *Jana Palacha*, jde dodnes o jediný zachovaný zdroj necenzurovaných informací z té doby v oblasti periodického tisku - ostatní listy byly již pod silným tlakem.

V roce 1969 byl Hořec vyloučen z KSČ, zbaven místa na fakultě, postu šéfredaktora Univerzity Karlovy a o rok později odešel do invalidního důchodu. V roce 1977 podepsal *Chartu 77* a o dva roky později založil samizdatovou edici *Česká expedice*, kde vyšlo téměř 120 svazků. Kvůli jejich šíření a podvracení republiky byl v roce 1981 půl roku ve vazbě. Prvním regulérním svobodným svazkem edice se stalo vydání knihy *Ivana Hanouska a Jaromíra Hořce „Občanské fóry“* (společně s nakladatelstvím Odeon).

Byla to prvá sbírka listopadové výtvarné „slovesnosti“ z ulic Prahy. Hořec byl v roce 1991 jmenován docentem, stal se předsedou *Společnosti přátel Podkarpatské Rusi* a místopředsedou *Masarykova demokratického hnutí*.

V elektronickém obchodu **ebay** je uvedeno toto heslo ke zmíněné knize:

Občanské fóry: Pražský podzim 1989 / [uspořádali Jaromír Hořec a Ivan Hanousek].

Published: Praha : Česká expedice : Odeon, 1990.

Format: Book

Physical Desc.: 78 p. : ill. ; 20 cm.

Language: Czech

Edition: Vyd. 1.

Series: [Česká expedice](#)

ISBN: 9788020701381 - 8020701389

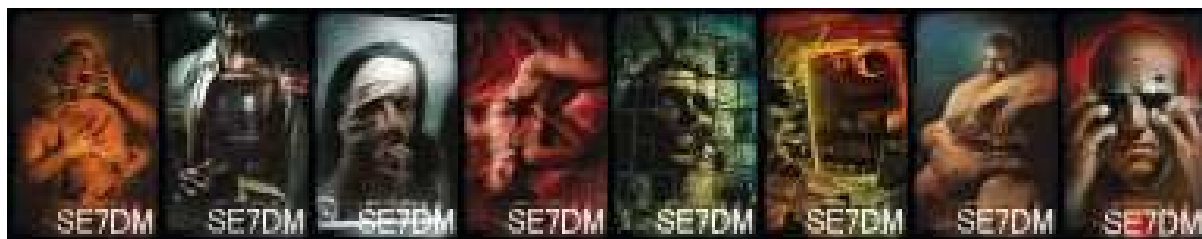
Note: Title on cover: ***Dejte šaškům rolničky.***

Contributor: [Hořec, Jaromír.](#) [Hanousek, Ivan.](#)

Related Work: [Dejte Šaškům rolničky.](#)

adresa:

[http://cgi.ebay.com/Obcanske-Fory--Ivan-Hanousek,-Jaromir-Horec-\(Book,-1990\)_](http://cgi.ebay.com/Obcanske-Fory--Ivan-Hanousek,-Jaromir-Horec-(Book,-1990)_)

Temný filmový thriller Davida Finchera z roku 1995 *Sedm* našel po letech odezvu u komiksových autorů. V roce 2006 vyšla v USA komiksová minisérie *Se7en*, která v sedmi sešitech rozvíjí život a hříchy obětí Johna Doea. *Sedm* smrtelných hříchů, *sedm* příběhů, *sedm* tvůrčích týmů. Na podzim roku 2009 vychází komiksová kniha **Se7dm** vůbec poprvé v překladu, a to v překladu do češtiny. K mání je v brožovaném vydání a kromě toho i ve sběratelské edici v tvrdých deskách se sedmi variantami obálek v počtu sedmasedmdesáti kusů od každé. Hlavní garanti projektu výtvarník David Seidman a scenárista Mike Kalvoda navíc příběhy doplnili stránkami z fiktivního deníku vraha. Předmluvu napsal syn Franka Zappy – muzikant, herec a spisovatel Ahmet Zappa.

Manga série **Kategorie: Stvůry** vychází v Japonsku od roku 2002 a dočkala se i podoby rozhlasové hry. V Česku právě vychází první díl. Autorka Sakurako Gokurakuin (vlastním jménem Ashika Sakura) rozvíjí příběhy Asagiho Nanamiho a jeho spolupracovníků z Výzkumu nadpřirozených jevů. Ti jsou sami obdařeni zvláštními schopnostmi k potírání stvůr, které ovládají lidi a parazitují na jejich slabostech.

I u nás se představí **Astro Boy**, nikoliv však v komiksu, ale na stříbrném plátně. Robotický chlapec se stal jednou z nejproslulejších postav japonské mangy. V roce 1951 jej představil legendární Osamu Tezuka (1928-1989) v komiksu *Captain Atom*. Vzniku filmu v hongkongských studiích Imagi osobně přihlížel Tezukův syn Makoto.

Před půl rokem jsem tu psal o problémech egyptského autora Magdiho El-Shafeie, kterému za první egyptský grafický román **Metro** hrozily až dva roky vězení. Knihu hned po vydání zabavila tamní mravnostní policie a teď byla oficiálně zakázána i soudem,

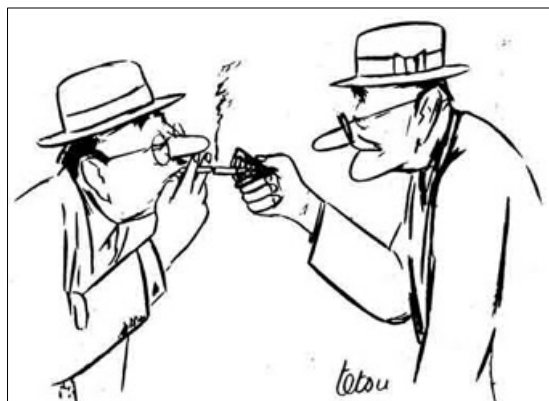
který zároveň udělil vydavateli nemalou pokutu. „Proti verdiktu se odvolám. Nesmím říct se s trestem za něco, co jsem neudělal,“ nechal se autor slyšet v *Daily News Egypt*.

Jen pár týdnů po Shelu Dorfovi zemřel i druhý ze zakladatelů festivalu San Diego Comic-Con **Ken Krueger** (1915-2009). V oblasti komiksu a science fiction byl Krueger známý jako vydavatel, distributor i prodejce, který se zasloužil o první profesionální počiny několika komiksových tvůrců jako třeba Dava Stevense, Jima Valentina nebo Scotta Shawa.

Vhrsti

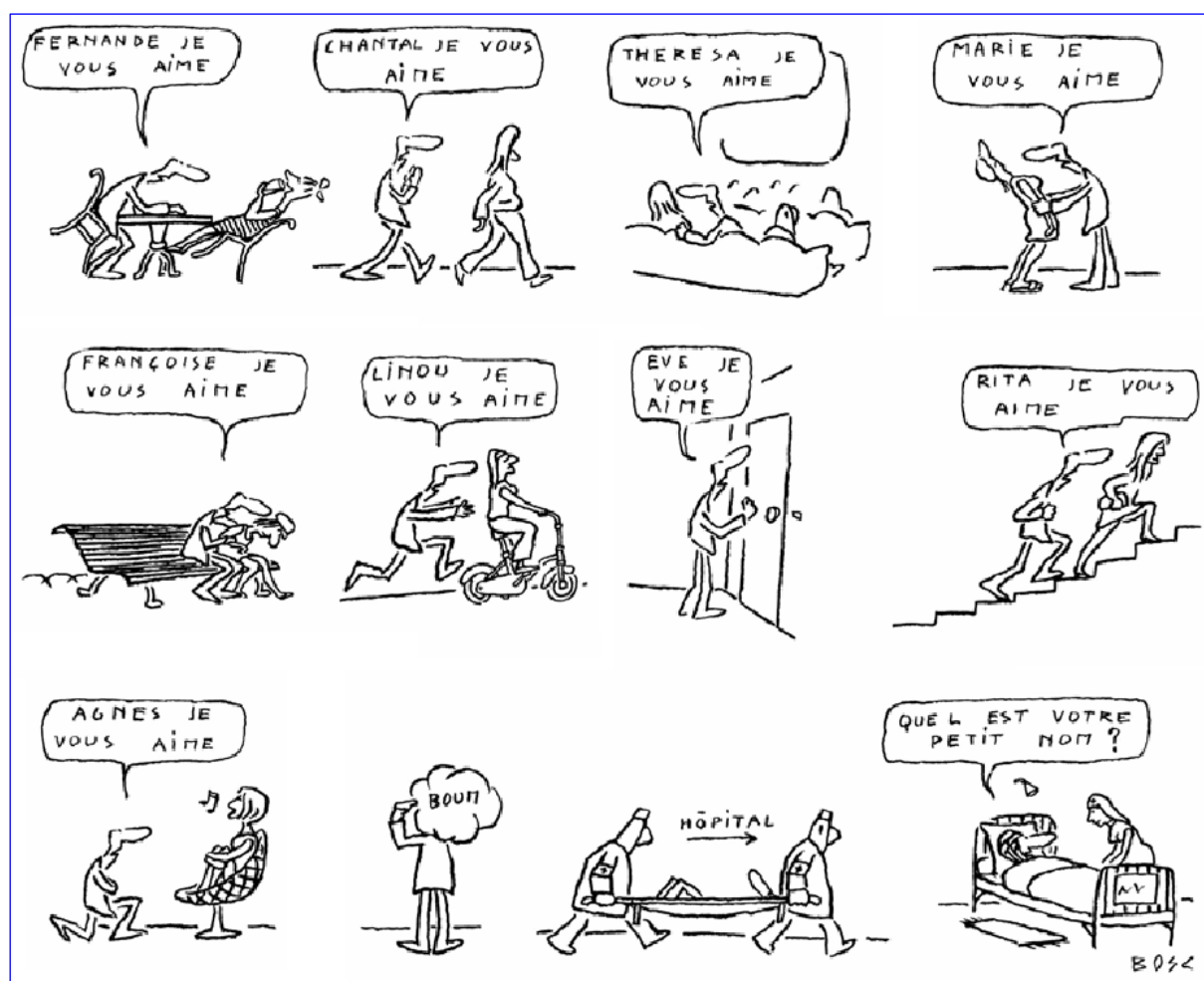
Z Francie / *Tetsu*

Ani bezzubí staříci nekreslí bezzubé fóry! Jeden z „*nejučesanějších*“ - rozuměj konzervativních v kresbě (tipovali byste *Tetsu* spíš na anglosaskou školu, ne?) svými vtipy uměl kousnout do jinak poměrně rizikových témat. Dnes bychom řekli nekorektních (zde: vůči seniorům). Kdybychom - na rozdíl od *krasoduchů* - nevěděli, že právě v tom je smysl cartoons a podstata humoru vůbec - porušovat všeliké normy...

Roger Testu (1913 - 2008) jako kreslíř vtípů začal v r. 1950. A brzy se objevil jako hvězda především v *Paris Matchi* - dožil se 94 let!

Kreslený příběh / Bosc (Francie)

Miluji Vás, Fernando... Chantal... Terezo... Marie... Františko... Linou... Evo... Rito... Anežko... BUM! ... Jakkpak Vám říkájí?

Výsledky / Mexiko. Kolumbie

Ideas City Festival 2009 - Mexiko

V La 1. ceny: **Aríst. Esteban Hernández (ARES)** - Kuba; **Angel Boligán Corbo** - Mexiko

2. ceny: **Ivan Ančukov** - Rusko; **Musa Gümüs** - Turecko

3. ceny: **Bernard Bouton** - Francie; **Mohamed Effat Ismail** - Egypt
(Dalším padesáti umělcům ze dvacítky zemí se dostalo od pořadatelů jmenovitého uznání, z ČR, SR, ani z Polska mezi nimi není nikdo.)

16. Festival Ricardo Rendon Bogota - Kolumbie

Tema Sport - 2010 South American Games

1. místo: Angel Boligan - Mexiko

2. místo: Arsitides Hernandez "ARES" - Kuba

Uznání:

Kosobukin Jurij - Ukrajina

Turcios - Spain

Agim Sulaj - Itálie

Rodrigo Posada "ROPOCO" - Kolumbie

Festival je tento rok věnován autorovi jménem Raul Alfonso Grisales, "Guaico, cartoonist, illustrator and cartoonist born in Bogotá - Kolumbie on 19 February 1979".

Kottha Lubomír - Slovensko

Téma: Volné

1. místo: Elena Ospina - Kolumbie

Uznání: Musa Gumus - Turecko

Téma: Montecristo

1. místo: Carlos Cardona - Kolumbie

Uznání: Harold Ortiz Tayrona - Kolumbie

Propozice / Egypt, Belgie

Against Violence International Cartoon Exhibition - Egypt 2010

FECO group of Egypt a Pharaohs Magazine zvou k účasti na výstavě „Against Violence Int'l Cartoon Exhibition“.

Téma: „Proti násilí“ (Against VIOLENCE) - násilí ve sportu - Sportovní duch - Fair Play. (Egyptští fotbaloví fanoušci útočili proti ažírským při kvalifikačním utkání v Sudánu o postup na MS)

Počet cartoons: Neomezený

Formát: v JPEG, A4 size and 300 dpi as resolution. (Prosíme, **neposílat jako ZIP či RAR** Format!!)

Připojte short biography - jako word doc. (surname and first name, address, e-mail address and a photo).

Deadline: 31. 12. 2009.

Ceny: pouze **Honorable Certificates** pro všechny účastníky.

Adresa pro zaslání e-mailem: info@tameryoussef.com ; info@effatcartoon.com

Výstava: *The cartoons will be published in the web pages:* www.effatcartoon.com

Katalog: Zvláštní vydání Pharaohs Magazine v lednu 2010.

Press Cartoon Competition Europe (PCE) 2010 - Belgie

Téma: události roku 2009

(politics, social life, arts, sports, etc.)

(8. 1. 2010 se sejde **selection committee** a nominuje práce pro PCE Grand Prix. *The authors of these cartoons will be notified immediately;* Jury: 17. 2. 2010;

Výstava: bude otevřena 26. 6. 2010

Posílání prací: v jpg formátu,

minimum 300 dpi.

Deadline: 1. 1. 2010

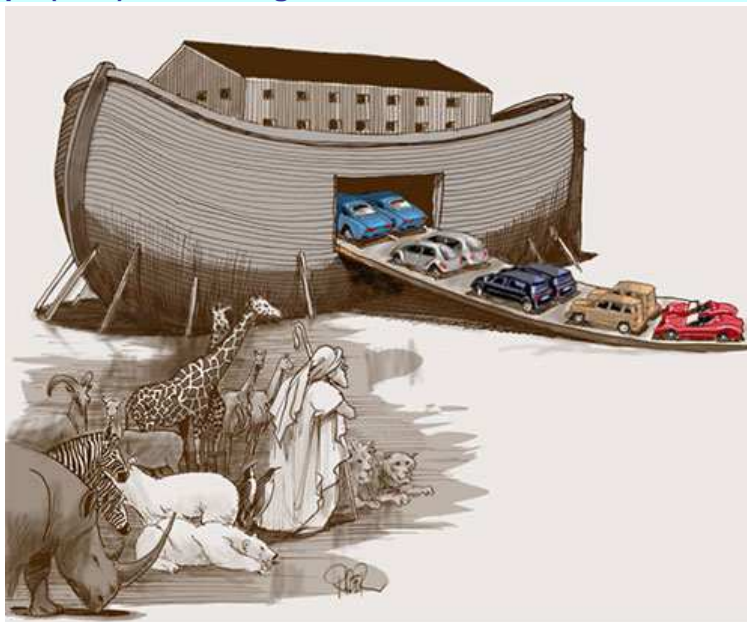
Adresa:

nathalie@presscartoon.com

Na obr. vpravo - loňský vítěz:

Grand Prize Winner PCE 2009

/autor neuveden !/

Počet: max. 3 - Společně s

cartoons pošlete: *The name, home and e-mail address, telephone number of the cartoonist are to accompany each cartoon. The artist is to provide a brief CV.*

Práce musí být: **original work** of the artist.

Cartoons that are deemed by the jury to be the same or closely similar to that known to be the work of another cartoonist will not be judged.

Kresby musely vzniknout v r. 2009 a být publikovány v newspaper, magazine or periodical available to the general public, a publikovány v jedné z členských zemí EU plus Švýcarsko, Turecko a Island.

Katalogy: Výtisk pro každého vystavujícího autora.

Ceny: Autor vítězného díla dostane šek na 10.000 € a bronzovou trofej vytvořenou Belgičanem jménem Ever Meulen.

The PCE has the non-exclusive rights to use awarded works to advertise the next edition of the contest, without payment to the artist. The organizers of cartoon contests claim no other rights to the use of awarded cartoons. Donation transfer of ownership of actual paper artwork to the organizers does NOT signify unconditional transfer of copyrights - these are retained, unless otherwise specifically agreed, by the artist. Should further rights be sought, they are to be subject of a new agreement between the artist and the organizers.

Pořadatel informuje účastníky (e-mail nebo website) zda jejich práce byla či nebyla vybrána.

Info: www.presscartoon.com/; <http://www.presscartoon.com/fr/pce>

